

## **UDALAK ERATZEKO ARAUAK**

### **I.- ERATU AITZIN EGIN BEHARREKOAK**

a) **Egiaztagutunak aurkeztu.**- Hautetsi guztiek hala direla ziurtatuko duen egiaztagutuna aurkeztu beharko dute Udaletxearen Idazkaritza Nagusian. Halaber, Zonaldeko Hauteskunde Batzordeak, udalbatzak eratu aitzin, hautetsien izaera ziurtatuko duten egiaztagiriak igorriko ditu udaletxeetara.

b) **Hautetsiek interesak aitortu behar dituzte.**- Udalbatzako kide guztiek, beren karguaz jabetu aitzin, izan dezaketen bateraezintasunari, diru-sarrerak sortzen dizkieten edo sor diezazkieketen edozein jarduerari eta beren ondareari buruzko aitortpena egin beharra daukate. Aipatu aitortpena udalbatzak onartutako ereduetan egin behar da. Nolanahi ere, aipatu eredu hori oraindik onartu ez bada, NUKFn badira FEMPk landutako ereduak.

Martxoaren 10eko 1/2003 Lege Organikoak xedatutakoaren arabera, beren segurtasuna edo ondasunak, edo beren senitartekoenak, mehatxupean antzematen dituzten zinegotziek aipatu aitortpena Autonomia Erkidegoan eskumena duen organoaren aitzinean egin ahal izanen dute. Aitorpen horiek Erregistro Berezian, horretarako sortuan, erregistratuko dituzte. Halakoetan, udalbatzako kide bakoitzak udaleko idazkariari aipatu aitortpena egina dituela ziurtatuko duen egiaztagiria emanen dio.

c) **Kargua uzten duten zinegotziek egindako azken bileraren akta onetsi.**- Kargua uzten duten zinegotziek egindako azken bileraren aktaren onespina hauteskunde-legeriak Udalak eratzeko bilera egiteko ezarrita duen data baino hiru egun lehenago eginen da. Hauteskundeon ondoko udalak abenduaren 7an eratu behar direla kontuan hartuta, osoko bilkurak, edo, bestela, Gobernu Batzordeak, abenduaren 4an (Antolamendu eta Jarduera Araudiak -AJA- bere 36. artikuluan xedatutakoaren arabera) bilera egin beharko du azken bilkuraren akta onartzeko, soil-soilik.

d) **Ez-ohiko kontaketa eta ondarearen inbentarioa prestatu.**- Idazkariak, edo, bestela, Kontu-ikuskatzaileak, Udalbatza hautatu berria eratuko den egunean ez-ohiko kontaketa egitearren, eta esku-dirutan dauden izakinen eta Entitateak kutxetan nahiz Bankuetan dituen berezko baloreen egiaztagiriak eguneratuta egon daitezen, beharrezkoak diren dokumentuak prestatu behar ditu.

Idazkariak, halaber, Udalbatzaren eta horren baitan dauden Erakunde Autonomoen ondarearen inbentarioari dagozkion dokumentuak prestatuko ditu egiaztatuak izan daitezen, Nafarroako Toki Entitateen Ondasunei buruzko Arautegiko 88.1 artikulua betez.

e) **Udalbatza osatzeko bilkura deitu.**- Udalbatza osatzeko bileraren deia alkate eginkizunetan dagoenak egin behar du bilera-eguna baino bi lanegun, gutxienez, lehenag, eta, ahal bada, zirkular honetan jasotako c) atalean aipatzen den kitapena egin ondoren. Deialdian bilera zein orduan eta lekutan eginen den jasoko da, udalbatza-aretoan, hain zuzen ere.

Kargua uzten duen alkateak, etortzerik izan ez duelako, gaixotasunagatik, nahi izan ez duelako edo beste edozein arrazoi dela-eta, bilera deitzerik izanen ez balu, hautetsiek, beraiek bertan edo zerrenda-buruek hartutako erabakiaren bitartez, Udalbatza eratzeko bileraren ordua finkatuko dute, alde zurretik adostutako erabakia hartuta.

Aitzineko prozedurak gauzatzetik ez balego, Idazkariak finkatuko du Udalbatza eratzeko bilera-ordua, zerrenda-buru diren zinegotzietan kontsulta egin ondoren.

Azkenik, zenbait udalek idazkari bera izaten dutela kontuan hartuta, halakoetan, bileraren ordua adostu egin beharko da Idazkaria Udal bakoitzaren eratzeko-bilkurara joan dadin. Xede horretarako, zerrenda-buru diren zinegotzi-hautetsiekin adostutako erabakia hartuta, ordutegi egokia finkatuko da.

## **II.- UDALBATZA ERATU ETA ALKATEA IZENDATU**

Hauteskunde Legearen arabera, udal berriak eratzeko bilerak abenduaren 7an egingen dira. Bilkura horretan, Udalbatza berria eratzeko gain, alkatea bera ere hautatuko da. Nolanahi ere, Udalbatza eratutzat joa izan dadin, zinegotzi hautetsien erabateko gehiengoa bertan egotea ezinbestekoa izanen da. Aipatu gehiengoa lortzen ez bada, bilkura bi egun barru egin (abenduaren 9an, alegia), eta Udalbatza eratuko da zinegotzi-kopurua edozein dela ere. Ondoren, eraketa-bilkuran egin beharreko buruzko azterketa egingen dugu.

### **a) Adineko Mahaia osatu**

Lehenengo eta behin, Adineko Mahaia osatuko dugu. Aipatu Mahaia, ekitaldian daudenen artean, adinez zaharrenak eta gazteenak osatuko dute. Alkatea bere karguaz jabetzen den arte, adinez zaharrena izanen da Mahaiburua, eta idazkaria, berriz, udaletxekoa bera.

Mahaiaren eginkizunik garantzitsuenak egiaztagutunak eta akreditazioak egiaztatzea, hautetsiei zina edo promesa hartzea eta alkatea hautatzeko ekitaldian buru izatea izanen dira, zinegotzietan, beren zinegotzi izaera erabatekoa izan dadin, ezinbestekoa izanen dute Konstituzioari men egingen diotela aitortuko duen zin edo promesa egitea. Alegia, aipatu zin edo promesa egin ezean, hautetsiak ezin izanen du bere karguaz jabetu, ezta alkatea hautatzeko ekitaldian parte hartu ere. Zin edo promesa egitea gibelatzea hautetsiari karguaz jabetzea, efektibitatea eragozten dio; nolatan ere, horrek ez dio zinegotzi izaera kentzen.

Eratze-bilkuran ez dauden zinegotzietan bertaratzen diren lehenengo bilkuran egin ahal izanen dute zin edo promesa. Une horretatik aitzin jabetuko dira beren karguaz.

### **b) Alkatea hautatu**

Eratze-bilkura berean hautatuko da alkatea. Alkatetzarako hautagaiak zerrenda-buruak izan daitezke. Horietakoren batek zinegotzietan botoen erabateko gehiengoa lortuz gero, alkate

aukeratua izanen da. Halakorik gertatu ezean, udalerrian botorik gehien lortu duen zerrendaburua izendatuko da alkate. Bozka kopuru horri dagokionez, bi zerrenden edo gehiagoren arteko berdinketa gertatuz gero, zozketa bidez aukeratuko da.

Behin alkatea hautatuta, karguaz jabetu eta Udaleko osoko bilkuraren aitzinean bere karguari zin edo promes egin beharko dio. Alkate izendatutako zinegotzia udalbatza eratzeko bilkuran ez badago, 48 orduko epea izanen du osoko bilkuran bere karguaz jabetzeko; hala egin ezean, eta ezintasun-egiaztagiririk aurkeztu ezean, Alkatetza hutsik geratuko litzateke (Antolamendu eta Jarduera Araudiaren -AJA- 40. artikulua). Zinegotzi izateko egindako zinak edo promesak ezin izanen du alkate izateko egin beharrekoa ordeztu.

Alkateak karguari uko egin ahal izanen dio. Halakoetan, uko egitea idatziz egin beharko da udalbatzaren osoko bilkuraren aitzinean, eta bete gabe geratu den kargu hori Hauteskundearen Erregimen Orokorren Lege Organikoaren 198. artikulua araberako beteko da. Alkate izateari uko egite horrek ez dio zinegotzi izatea ukatzen, non eta ez dion espresuki kargu horri ere uko egiten.

### **c) Ez-ohiko kontaketa eta ondarearen inbentarioa egiaztatu**

Azkenik, kontuan hartu eratzeko-bilkuran ez-ohiko kontaketa egin behar dela. Kontaketan alkate hautetsia, kargua utzi duena, kontu-hartzailea eta diruzaina edo, halakorik ezean, udaleko idazkaria egon behar dira; horiek, egin beharreko egiaztapenak eginda, emaitza dokumentu batean jasoko dute. Halaber, udalaren ondasun eta eskubideen inbentarioa egiaztatuko da, eta horren emaitza aktan jaso eta osoko bilkurari jakinaraziko zaio egoki ikusten den erabakia har dezan.

## **III.- ERATZE-BILKURA EGIN ETA HURRENGO HOGEITA HAMAR EGUNEKO EPEAREN BARRUAN EZ-OHIKO BILKURA DEITU**

AJAren 38. artikulua xedatzen duenaren arabera, eratzeko-bilkura egin eta hurrengo hogeita hamar eguneko epean, alkateak, ondoren aipatzen diren aferei buruzko erabakiak hartzeko, udalbatzaren osoko bilkura, bat edo gehiago, deitu beharra dauka:

- a) Ohiko osoko bilkuren maiztasuna, zeinak ondoren aipatzen diren epeen barnean deitu beharko baitira:
  - hilabeteko epea, 20.000 biztanle baino gehiago dituzten udalerrietako udaletan.
  - bi hilabeteko epea, 5.001 eta 20.000 biztanle tartean dituzten udalerrietako udaletan.
  - hiru hilabetez behin, 5.000 biztanle bitartean dituzten udalerrietako udaletan.
- b) Informazio Batzordeak sortu eta osatu, halakorik dagoen udaletan.
- c) Osoko bilkuraren eskumenekoak diren organo kolegiatu guztietan udalbatzaren ordezkapena eramanen duten kideak izendatu.

- d) Alkateak hartutako ebazpenak ezagutu, hainbat arlotan: alkateordearen, Gobernu Batzordekideen (halakorik eta egonbehar bada), Informazio Batzordeetako buruen izendapena, baita alkatetzak ematea egoki ikusten dituen ordezkari zenak ere.